

Warszawa, 20 lipca 2015 r.

**Polska Organizacja Niebankowych Instytucji Płatności
Związek Pracodawców**

Al. Jerozolimskie 92

00-807 Warszawa

zarejestrowany pod numerem KRS 384136 przez Sąd Rejonowy
dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy
Krajowego Rejestru Sądowego

Komisja Budżetu i Finansów Publicznych

ul. Wiejska 6

00-902 Warszawa

Polska Organizacja Niebankowych Instytucji Płatności, wypełniając swoje statutowe cele, pragnie wyrazić stanowisko do projektu ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw, uchwalonej przez Sejm w dniu 10 lipca 2015 r.

1) Wymogi kapitałowe wobec instytucji pożyczkowych są niezgodne z wymogami wobec instytucji płatniczych i instytucji pieniądza elektronicznego

Zgodnie z procedowaną ustawą jeśli instytucja płatnicza lub instytucja pieniądza elektronicznego udzielają pożyczek, wtedy stają się jednocześnie instytucją płatniczą / instytucją pieniądza elektronicznego i instytucją pożyczkową. Wymogi kapitałowe wobec instytucji pożyczkowych krzyżują się z wymogami kapitałowymi wobec krajowych instytucji płatniczych (KIP) / krajowych instytucji pieniądza elektronicznego (KIPE), ale nie są tożsame. Będzie to źródłem dużych wątpliwości interpretacyjnych. Skoro wymogi wobec KIP i KIPE są obszerniejsze niż wobec instytucji pożyczkowych, proponuje się rozwiązać ten problem w ten sposób, że wymogi kapitałowe wobec instytucji pożyczkowych nie stosują się wobec KIP/KIPE udzielających pożyczek. Konsekwentnie, aby uniknąć podwójnego opłacania składki na rzecznika finansowego i to wedle różnych współczynników (do KIP/KIPE stosuje się współczynnik liczony inaczej niż do instytucji pożyczkowej), proponuje się składki na rzecznika finansowego płacone w proporcji do działalności płatniczej vs działalności pożyczkowej.

Proponuje się łącznie wprowadzenie ust. 6 w art. 59a procedowanej ustawy o treści:

„6. Przepisy ust. 2 – 5 nie stosują się do instytucji pożyczkowej będącej instytucją płatniczą lub instytucją pieniądza elektronicznego. Koszty działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura w rozumieniu przepisów o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym są ponoszone przez te podmioty proporcjonalnie do stosunku pomiędzy działalnością w charakterze instytucji pożyczkowej a działalnością w charakterze krajowej instytucji płatniczej lub krajowej instytucji pieniądza elektronicznego.”

Umiejscowienie zmiany na tle całości przepisu przedstawia się następująco:

aktualnie obowiązujący przepis	przepis uchwalony przez SEJM RP	propozycja PONIP
brak	<p>Art. 59a. 1. Instytucja pożyczkowa może prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółki akcyjnej.</p> <p>2. Minimalny kapitał zakładowy instytucji pożyczkowej wynosi 200 000 zł.</p> <p>3. Kapitał zakładowy, o którym mowa w ust. 2, może być pokryty wyłącznie wkładem pieniężnym. Środki na pokrycie tego kapitału nie mogą pochodzić z kredytu, pożyczki, emisji obligacji lub ze źródeł nieudokumentowanych.</p> <p>4. Członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej lub prokurentem instytucji pożyczkowej może być wyłącznie osoba, która nie była skazana za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe.</p> <p>5. Do wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego dołącza się:</p> <p>1) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwo skarbowe dotyczące członków zarządu, rady nadzorczej i komisji rewizyjnej lub ich oświadczenia następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że nie byłem skazany za przestępstwo skarbowe.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań;</p> <p>2) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwa określone w ust. 4 dotyczące prokurenta lub jego oświadczenie następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że nie byłem skazany za przestępstwa, o których mowa w art. 59a ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań;</p> <p>3) oświadczenie, że spółka zamierza prowadzić działalność gospodarczą w zakresie udzielania kredytów konsumenckich jako instytucja pożyczkowa.</p>	<p>Art. 59a. 1. Instytucja pożyczkowa może prowadzić działalność wyłącznie w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością albo spółki akcyjnej.</p> <p>2. Minimalny kapitał zakładowy instytucji pożyczkowej wynosi 200 000 zł.</p> <p>3. Kapitał zakładowy, o którym mowa w ust. 2, może być pokryty wyłącznie wkładem pieniężnym. Środki na pokrycie tego kapitału nie mogą pochodzić z kredytu, pożyczki, emisji obligacji lub ze źródeł nieudokumentowanych.</p> <p>4. Członkiem zarządu, rady nadzorczej, komisji rewizyjnej lub prokurentem instytucji pożyczkowej może być wyłącznie osoba, która nie była skazana za przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów, mieniu, obrotowi gospodarczemu, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi lub przestępstwo skarbowe.</p> <p>5. Do wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego dołącza się:</p> <p>1) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwo skarbowe dotyczące członków zarządu, rady nadzorczej i komisji rewizyjnej lub ich oświadczenia następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że nie byłem skazany za przestępstwo skarbowe.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań;</p> <p>2) zaświadczenie z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwa określone w ust. 4 dotyczące prokurenta lub jego oświadczenie następującej treści: „Świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia wynikającej z art. 233 § 6 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny oświadczam, że nie byłem skazany za przestępstwa, o których mowa w art. 59a ust. 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim.”; klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań;</p> <p>3) oświadczenie, że spółka zamierza prowadzić działalność gospodarczą w zakresie udzielania kredytów konsumenckich jako instytucja pożyczkowa.</p> <p>6. Przepisy ust. 2 – 5 nie stosują się do instytucji pożyczkowej będącej instytucją płatniczą lub instytucją pieniądza elektronicznego. Koszty działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura w rozumieniu przepisów o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym są ponoszone przez te podmioty proporcjonalnie do stosunku pomiędzy działalnością w charakterze instytucji</p>

		pożyczkowej a działalnością w charakterze krajowej instytucji płatniczej lub krajowej instytucji pieniądza elektronicznego.
--	--	---

2) Ustawa o usługach płatniczych jest niejednoznaczna co do możliwości udzielania pożyczek przez KIP/KIPE

Skoro procedowana ustawa uznaje KIP i KIPE za instytucje pożyczkowe, niezbędne jest doprecyzowanie ustawy o usługach płatniczych, które zapewni zgodność z ustawą procedowaną.

Proponuje się jednoznaczne wskazanie w ustawie o usługach płatniczych, że KIP i KIPE mogą udzielać pożyczek.

Proponuję się wprowadzenie pkt. 3a w art. 74 ust. 1 (instytucje płatnicze) oraz w art. 132j (instytucje pieniądza elektronicznego) w ustawie o usługach płatniczych:

„2a) prowadzić działalność polegającą na udzielaniu pożyczek w zakresie, w jakim udzielanie tych pożyczek nie stanowi świadczenia usługi, o której mowa w ust. 3;”

Umieszczenie zmiany na tle całości przepisu przedstawia się następująco:

aktualnie obowiązujący przepis	przepis uchwalony przez SEJM RP	propozycja PONIP
<p>Art. 74. 1. Krajowa instytucja płatnicza może również:</p> <p>1) świadczyć ściśle powiązane ze świadczeniem usług płatniczych usługi dodatkowe, takie jak:</p> <p>a) usługi wymiany walut,</p> <p>b) usługi bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych przekazanych w celu wykonania transakcji płatniczej,</p> <p>c) usługi przechowywania i przetwarzania danych;</p> <p>2) prowadzić systemy płatności;</p> <p>3) prowadzić inną działalność gospodarczą.</p> <p>2.Świadczenie przez krajową instytucję płatniczą usługi przeliczenia waluty w ramach wykonania transakcji płatniczej lub wydania pieniądza elektronicznego nie stanowi działalności kantorowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 826).</p> <p>3.W związku z wykonywaniem usług płatniczych krajowa instytucja płatnicza może udzielać pożyczki służącej wykonaniu transakcji płatniczej (kredyt płatniczy) wyłącznie w celu świadczenia usług płatniczych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3-5 i 7, oraz pod warunkiem że pożyczka ta nie jest udzielana:</p> <p>1) na okres dłuższy niż 12 miesięcy;</p> <p>2) ze środków pieniężnych otrzymanych lub przechowywanych w celu wykonania transakcji płatniczej.</p> <p>Art. 132j. 1. Instytucja pieniądza elektronicznego oprócz działalności w zakresie wydawania pieniądza elektronicznego i świadczenia usług płatniczych może:</p> <p>1) świadczyć usługi dodatkowe ściśle powiązane z wydawaniem pieniądza elektronicznego i</p>		<p>1. Krajowa instytucja płatnicza może również:</p> <p>1) świadczyć ściśle powiązane ze świadczeniem usług płatniczych usługi dodatkowe, takie jak:</p> <p>a) usługi wymiany walut,</p> <p>b) usługi bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych przekazanych w celu wykonania transakcji płatniczej,</p> <p>c) usługi przechowywania i przetwarzania danych;</p> <p>2) prowadzić systemy płatności;</p> <p>2a) prowadzić działalność polegającą na udzielaniu pożyczek w zakresie, w jakim udzielanie tych pożyczek nie stanowi świadczenia usługi, o której mowa w ust. 3;</p> <p>3) prowadzić inną działalność gospodarczą.</p> <p>2.Świadczenie przez krajową instytucję płatniczą usługi przeliczenia waluty w ramach wykonania transakcji płatniczej lub wydania pieniądza elektronicznego nie stanowi działalności kantorowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe (Dz. U. z 2012 r. poz. 826).</p> <p>3. W związku z wykonywaniem usług płatniczych krajowa instytucja płatnicza może udzielać pożyczki służącej wykonaniu transakcji płatniczej (kredyt płatniczy) wyłącznie w celu świadczenia usług płatniczych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3-5 i 7, oraz pod warunkiem że pożyczka ta nie jest udzielana:</p> <p>1) na okres dłuższy niż 12 miesięcy;</p> <p>2) ze środków pieniężnych otrzymanych lub przechowywanych w celu wykonania transakcji płatniczej.</p> <p>Art. 132j. 1. Instytucja pieniądza elektronicznego oprócz działalności w zakresie wydawania pieniądza elektronicznego i świadczenia usług płatniczych może:</p> <p>1) świadczyć usługi dodatkowe ściśle powiązane</p>

<p>świadczeniem usług płatniczych, takie jak:</p> <p>a) usługi wymiany walut, b) usługi bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych przekazanych w celu wykonania transakcji płatniczej, c) usługi przechowywania i przetwarzania danych;</p> <p>2) prowadzić systemy płatności;</p> <p>3) prowadzić inną działalność gospodarczą.</p> <p>2. Świadczenie przez instytucję pieniądza elektronicznego usługi przeliczenia waluty w ramach wydania pieniądza elektronicznego lub wykonania transakcji płatniczej nie stanowi działalności kantorowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe.</p> <p>3. W związku z wykonywaniem usług płatniczych instytucja pieniądza elektronicznego może udzielać kredytu płatniczego, o którym mowa w art. 74 ust. 3, wyłącznie w celu świadczenia usług płatniczych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3-5 i 7, oraz pod warunkiem że kredyt ten nie jest udzielany:</p> <p>1) na okres dłuższy niż 12 miesięcy; 2) ze środków pieniężnych otrzymanych lub przechowywanych w celu wykonania transakcji płatniczej.</p>		<p>z wydawaniem pieniądza elektronicznego i świadczeniem usług płatniczych, takie jak:</p> <p>a) usługi wymiany walut, b) usługi bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych przekazanych w celu wykonania transakcji płatniczej, c) usługi przechowywania i przetwarzania danych;</p> <p>2) prowadzić systemy płatności; 2a) prowadzić działalność polegającą na udzielaniu pożyczek w zakresie, w jakim udzielanie tych pożyczek nie stanowi świadczenia usługi, o której mowa w ust. 3;</p> <p>3) prowadzić inną działalność gospodarczą.</p> <p>2. Świadczenie przez instytucję pieniądza elektronicznego usługi przeliczenia waluty w ramach wydania pieniądza elektronicznego lub wykonania transakcji płatniczej nie stanowi działalności kantorowej w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 19 ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. - Prawo dewizowe.</p> <p>3. W związku z wykonywaniem usług płatniczych instytucja pieniądza elektronicznego może udzielać kredytu płatniczego, o którym mowa w art. 74 ust. 3, wyłącznie w celu świadczenia usług płatniczych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3-5 i 7, oraz pod warunkiem że kredyt ten nie jest udzielany:</p> <p>1) na okres dłuższy niż 12 miesięcy; 2) ze środków pieniężnych otrzymanych lub przechowywanych w celu wykonania transakcji płatniczej.</p>
---	--	--

3) Procedowana ustawa przyznaje prawo pobierania zgód od klienta w postaci elektronicznej bankom i instytucjom pożyczkowym pomijając instytucje płatnicze i instytucje pieniądza elektronicznego

Procedowana ustawa przyznaje m.in. bankom prawo do pobierania zgód od klienta w postaci elektronicznej, w tym na ujawnianie tajemnicy bankowej. Z nieznanymi przyczyn pominięto wprowadzenie analogicznego uprawnienia dla KIP i KIPE. Jest to niezgodne z zasadą równości oraz niezrozumiałe w dobie informatyzacji państwa.

Proponuje się wprowadzenie wobec KIP i KIPE identycznego przepisu jak wobec banków.

Proponuję się wprowadzenie ust. 3 w art. 12 ustawy o usługach płatniczych:

„3. Zgoda użytkownika lub posiadacza pieniądza elektronicznego, o której mowa w ust. 1 pkt 4 może być także wyrażona w postaci elektronicznej. W takim przypadku instytucja płatnicza lub instytucja pieniądza elektronicznego obowiązana jest do utrwalania wyrażonej w ten sposób zgody na informatycznym nośniku danych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114).”

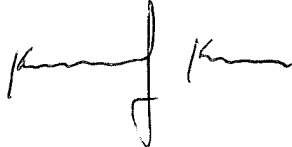
Umieszczenie zmiany na tle całości przepisu przedstawia się następująco:

przepis uchwalony przez SEJM RP	proponycja PONIP
<p>Art. 4. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2015 r. poz. 128 i 559) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>2) w art. 104 ust. 3 otrzymuje brzmienie: „3. Banku nie obowiązuje, z zastrzeżeniem ust. 4, zachowanie tajemnicy bankowej wobec osoby, której</p>	<p>Art. 4a. W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 873 i 1916) wprowadza się następujące zmiany:</p> <p>1) w art. 12 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu: „3. Zgoda użytkownika lub posiadacza pieniądza elektronicznego, o której mowa w ust. 1 pkt 4 może być także</p>

dotyczą informacje objęte tajemnicą. Osobom trzecim informacje te mogą być ujawnione, z zastrzeżeniem art. 105, art. 106a i art. 106b, wyłącznie gdy osoba, której informacje te dotyczą, na piśmie upoważni bank do przekazania określonych informacji wskazanej przez siebie osobie lub jednostce organizacyjnej. Upoważnienie może być także wyrażone w postaci elektronicznej. W takim przypadku bank obowiązany jest do utrwalenia wyrażonego w ten sposób upoważnienia na informatycznym nośniku danych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114).”;

wyrażona w postaci elektronicznej. W takim przypadku instytucja płatnicza lub instytucja pieniądza elektronicznego obowiązana jest do utrwalania wyrażonej w ten sposób zgody na informatycznym nośniku danych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2014 r. poz. 1114).”

dr Krzysztof Korus

ekspert prawny Polskiej Organizacji Niebankowych Instytucji Płatności